

Esperanto



La ŝalmisto de Hamelin

Overzicht



- ☆ Mij voorstellen
- ☆ Sprookje “La ŝalmisto de Hamelin”
- ☆ Overzicht van Esperanto
- ☆ Sprookje “La ŝalmisto de Hamelin”

28 letters = 28 klanken



Aa	Bb	Cc	Ĉĉ	Dd	Ee	Ff
Gg	Ĝĝ	Hh	Ĥĥ	Ii	Jj	Ĵĵ
Kk	Ll	Mm	Nn	Oo	Pp	Rr
Ss	Ŝŝ	Tt	Uu	Ŭŭ	Vv	Zz

Klemtoon:
voorlaatste lettergreep

5 klinkers: a, e (kip), i, o, u (oe)



rato



infanoj



urbestro

C : ts



Mi ne pagos al vi
cent spesojn.”

Ĉ : tsj slepend

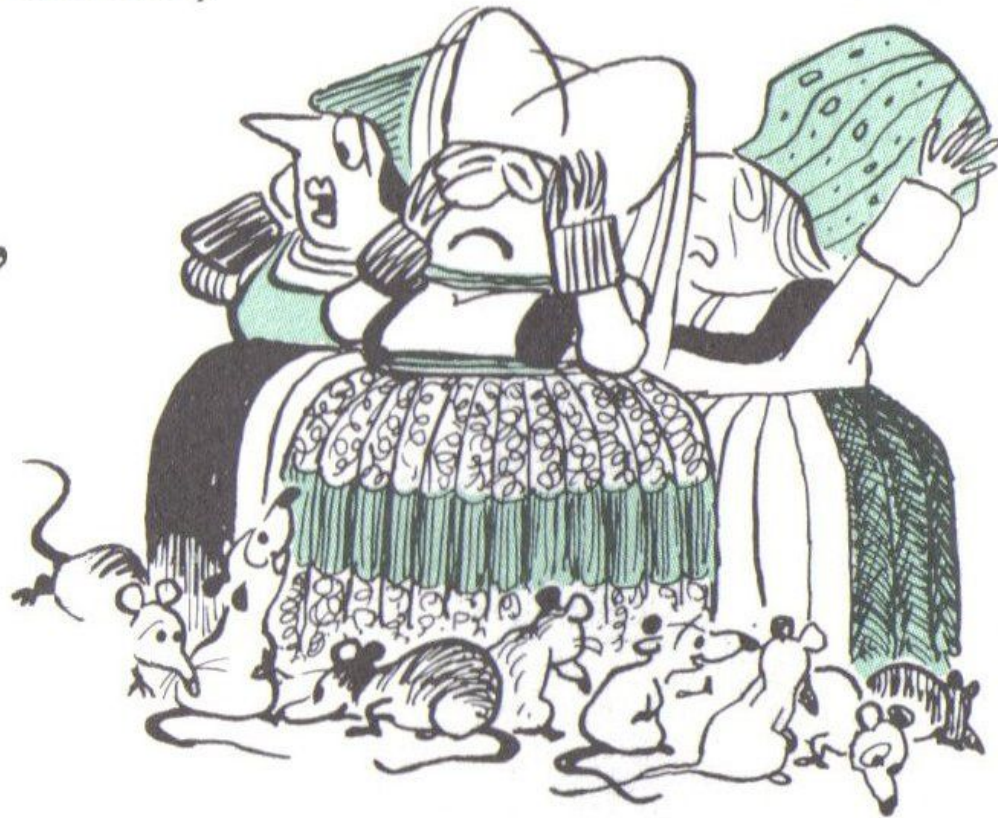


ĉar en la domoj
estas multaj ratoj.

G : franse g (garçon)



La tutan tagon la virinoj diras,
“Kiel malgajaj ni estas!
Kial estas tiom da ratoj
en ĉi tiu urbo Hamelin?”



Ĝ :dj slepend



“Jen la rato!”
diras la virino.
“Ĝi estas la urbestro.

Li ne estas honestulo!”



Ĥ : h slepend (echo)



Ĥ

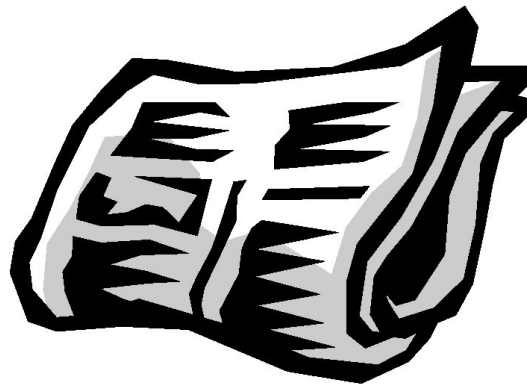


ĥoro

Ĵ : j slepend (journaal)



Ĵ



ĵurnalo

B. ALLÉE-Alfabeto – el la METIEJO de www.edukado.net

Ŝ : s slepend (sjaal)



ŝalmisto

Ŭ : w (enkel aŭ en eŭ)



“Ankaŭ mi estas honestulo,”
diras la ŝalmisto
“Jen la infanoj.”

Grammatica



- Accusatief : -n
 - ☆ Lijdend voorwerp
 - ☆ Weglaten voorzetsel
- Geen geslachten
- Substantieven: -o
- Meervoud: -j
- Adjectieven: -a
- Bijwoorden: -e

Lijgend voorwerp : -n



“Mi pelos la ratojn
el la urbo.”





Wat achtervolgt de kat?



- Een muis? Een hond?



Wat achtervolgt de kat?



- Een muis? Een hond?
- muso ← kato ← hundo
- ĉasas: jaagt, achtervolgt
- kio: wat
- -n: lijdend voorwerp

Wat achtervolgt de kat?



- Een muis? Een hond?
- muso ← kato ← hundo
- Ĉasi: jagen, achtervolgen
- -n: lijdend voorwerp
- kio: wat
- Kio ĉasas la katon?
- Kion ĉasas la kato?

Weglatajn voorzetsel : -n



Iun tagon ŝalmisto
vizitas la urbon.

Substantiveven: -o



rato



urbestro

Meervoud: -j



infanoj

Adjectieven: -a



ĉar en la domoj
estas multaj ratoj.

Sed la urbestro estas malgaja.



Bijwoorden: -e



La ŝalmisto promenas
laŭ la vojo
muzikante per ŝalmo
kaj la ratoj lin sekvas
en la arbaron.



Vervoegingen



• Mi estas	Mi havas	Mi amas
• Vi estas	Vi havas	Vi amas
• Li, ŝi, ĝi estas	Li, ŝi, ĝi havas	Li amas
• Ni estas	Ni havas	Ni amas
• Vi estas	Vi havas	Vi amas
• Ili estas	Ili havas	Ili amas

Tegenwoordige tijd: -as (vandaag)

Verleden tijd: -is (gisteren)



“Ni lin pelis
el la urbo,”
diras la virinoj.



Toekomstige tijd: -os (morgen)



“La urbanoj de Hamelin
estos tre malgajaj.”

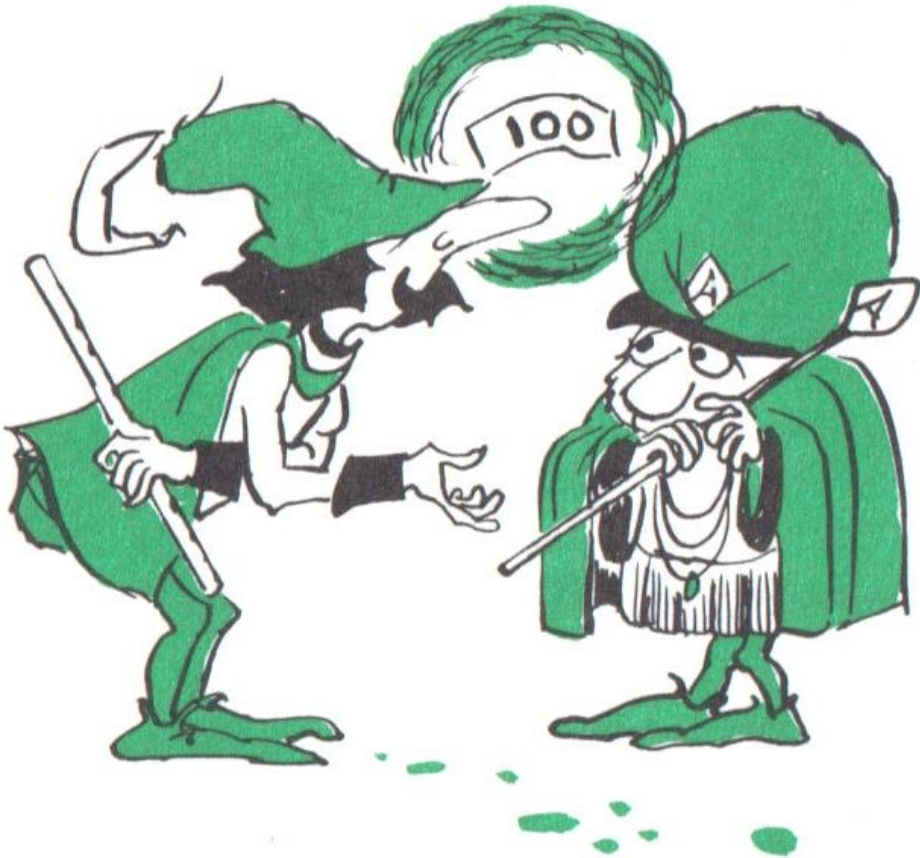
Infinitief: -i



“La virinoj ne povas fari tion,”
diras la infanoj.



Verzoek/bevel : -u



“Pagu al mi cent spesojn,”
diras la ŝalmisto.

Voorwaardelijke wijs: -us



- Se ili ne pagus, ili ne rehavus la infanojn

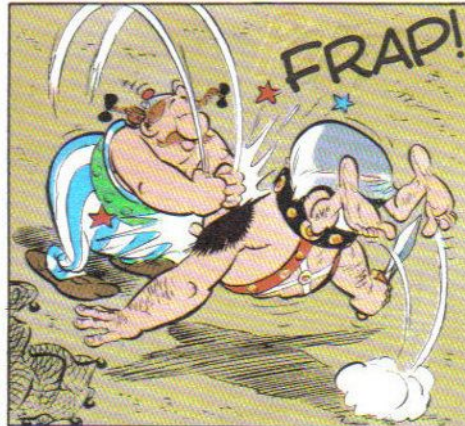
Actief tegenwoordig deelwoord: -ant



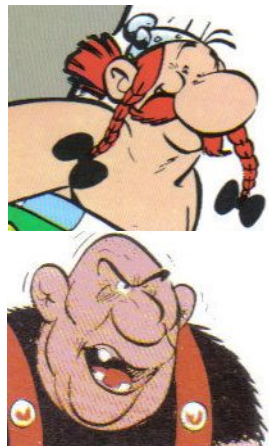
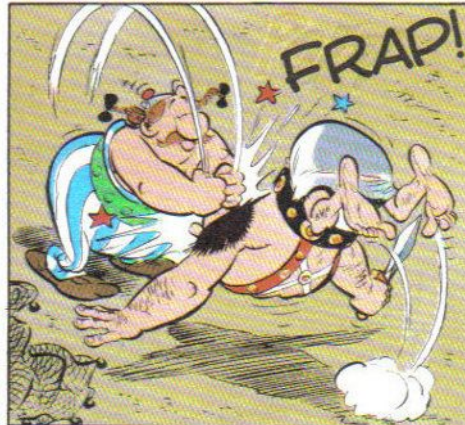
La ŝalmisto promenas
laŭ la vojo
muzikante per ŝalmo
kaj la ratoj lin sekvas
en la arbaron.



Deelwoorden



Deelwoorden



actief

passief

toekomstig

tegenwoordig

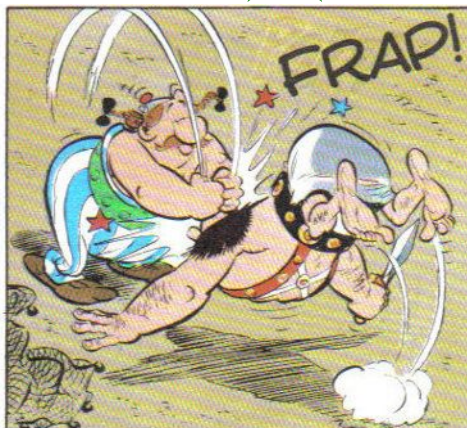
voltooid

Deelwoorden



esti

estas



fraponta

frapanta

frapinta

actief

passief

toekomstig

tegenwoordig

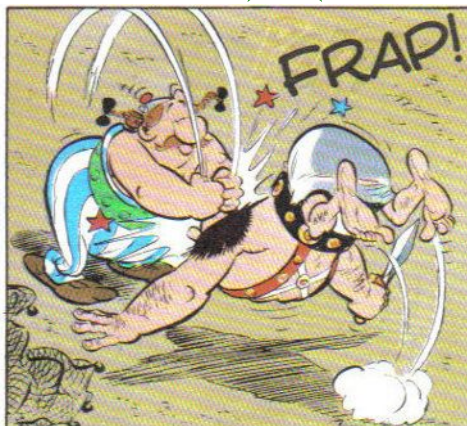
voltooid

Deelwoorden



esti

estas



fraponta
la fraponto

frapanta
la frapanto

frapinta
la frapinto

actief

passief

toekomstig

tegenwoordig

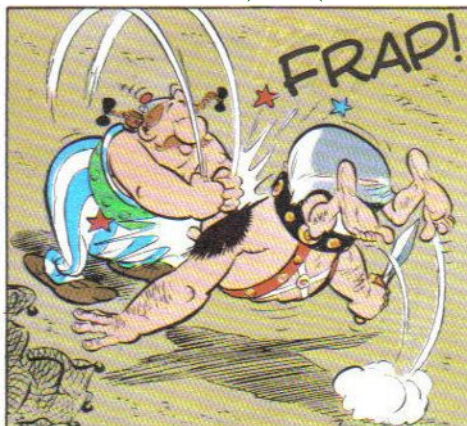
voltooid

Deelwoorden



esti

estas



fraponta
la fraponto

frapanta
la frapanto

frapinta
la frapinto

actief



frapota
la frapoto

frapata
la frapato

frapita
la frapito

passief

toekomstig

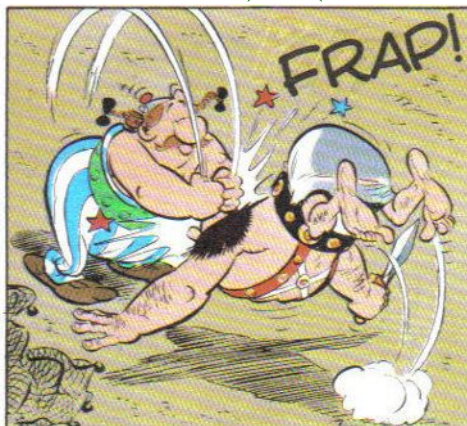
tegenwoordig

voltooid

Deelwoorden



esti
estis
estas
estos



frap**onta**
la frap**onto**

frap**anta**
la frap**anto**

frap**inta**
la frap**into**

actief



frap**ota**
la frap**oto**

frap**ata**
la frap**ato**

frap**ita**
la frap**ito**

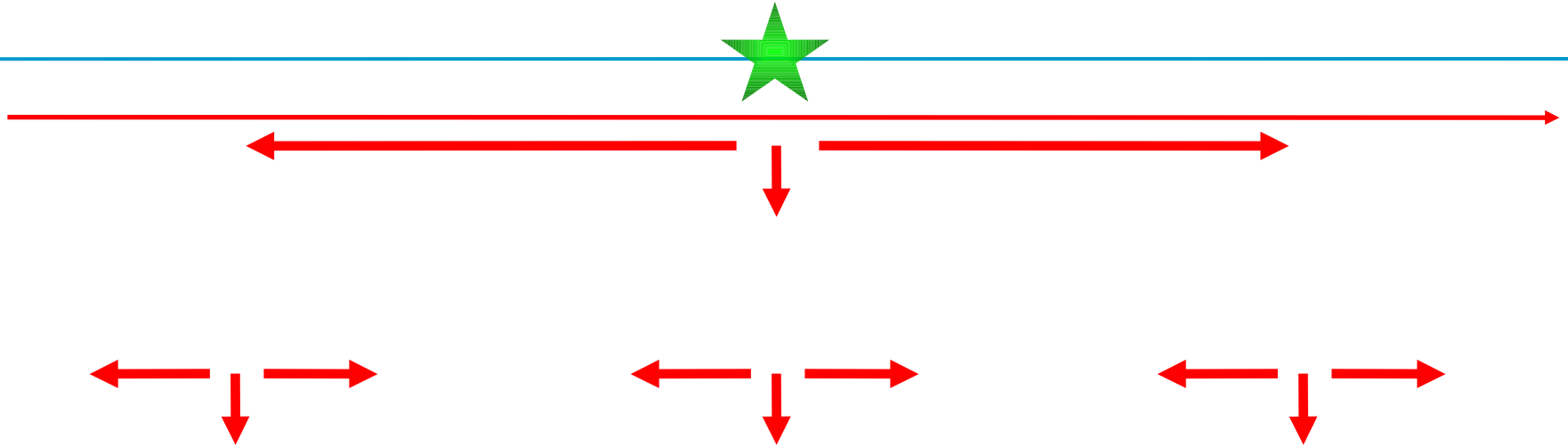
passief

toekomstig

tegenwoordig

voltooid

Veel mogelijkheden



45 correlatieven of tabelwoorden (5 x 9)



vragend
aanwijzend
algemeen
onbepaald
ontkennend

k-
t-
ĉ-
-
nen-

-i-

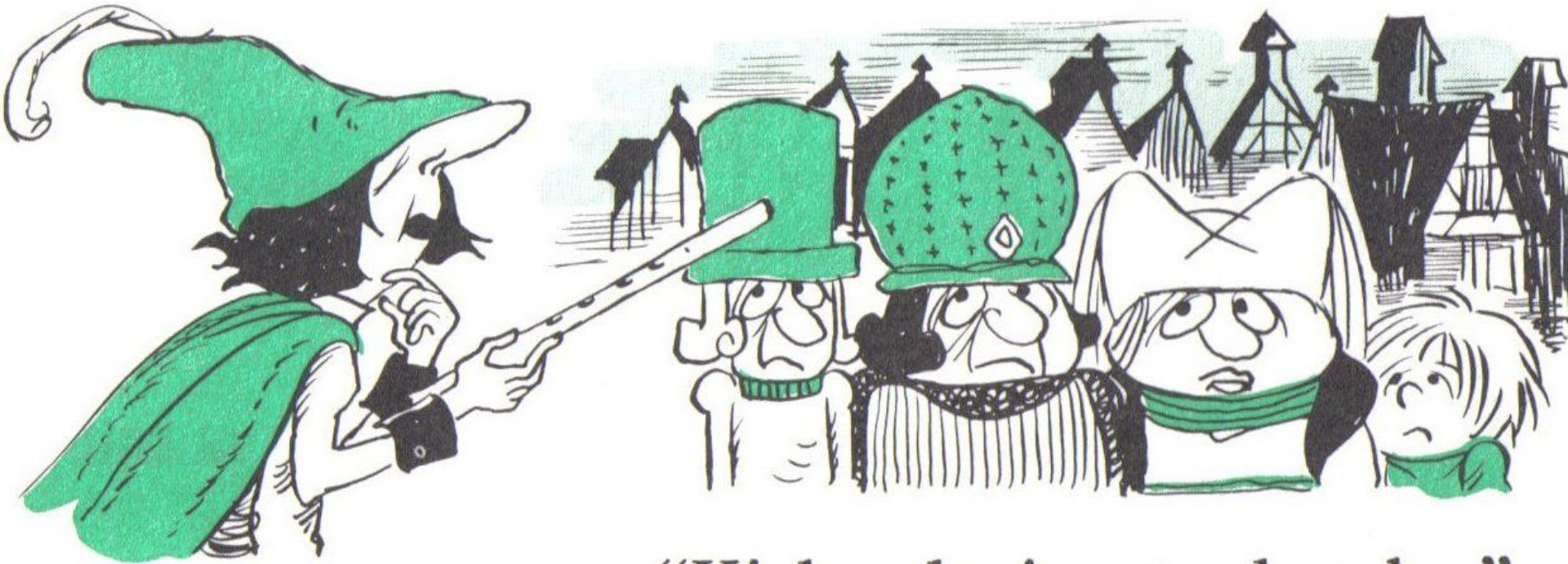
-u persoon /
 selectie
-o ding (zelfst.)
-a soort (bijv.)
-es bezit
-el manier
-e plaats
-am tijd
-om hoeveelheid
-al reden

K-i-al : vragend + reden
=> waarom



La infanoj diras al la virinoj,
“Kial oni ne pelas la ratojn el la urbo?”

K-i-el : vragend + manier
=> hoe



“Kiel malgaja estas la urbo,”
diras la ŝalmisto.

K-i-e : vragend + plaats
=> waar



“Kie estas la infanoj?
Vi estas kulpa.



Vi ne estas honestulo.”

T-i-u : aanwijzend + selectie
=> die/dat

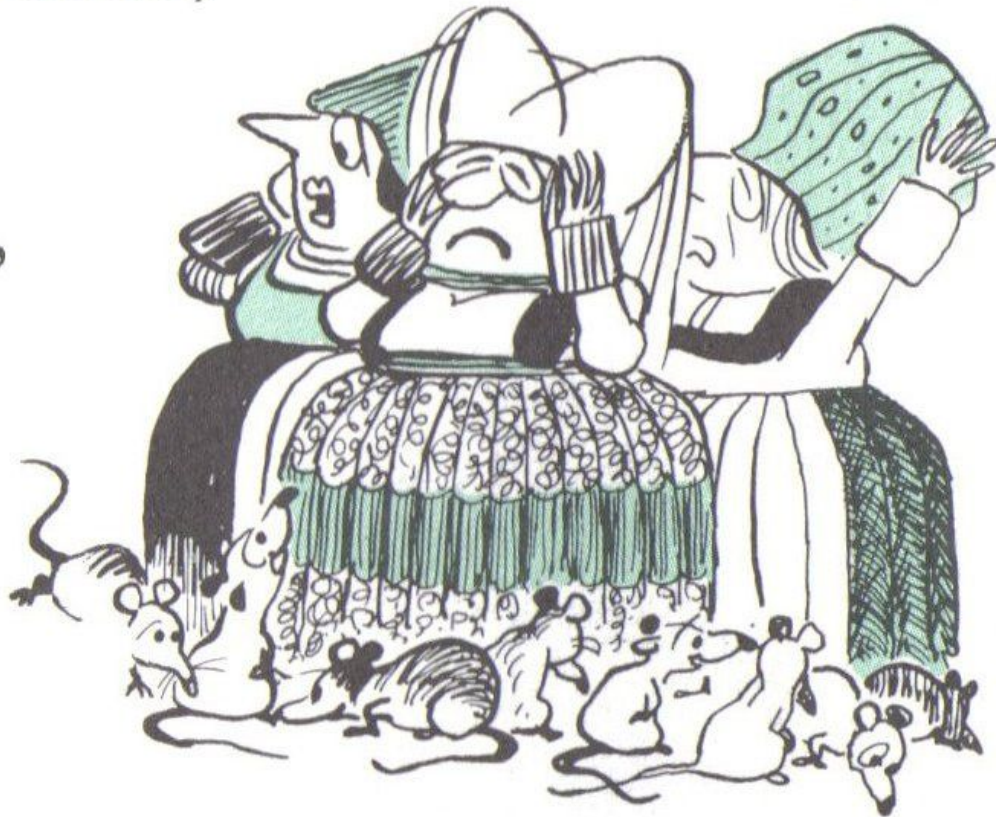


En tiu momento
la ŝalmisto revenas
el la arbaro.

T-i-om : aanwijzend + hoeveelheid => zo veel



La tutan tagon la virinoj diras,
“Kiel malgajaj ni estas!
Kial estas tiom da ratoj
en ĉi tiu urbo Hamelin?”



-l-u : onbepaald + selectie
=> een of andere



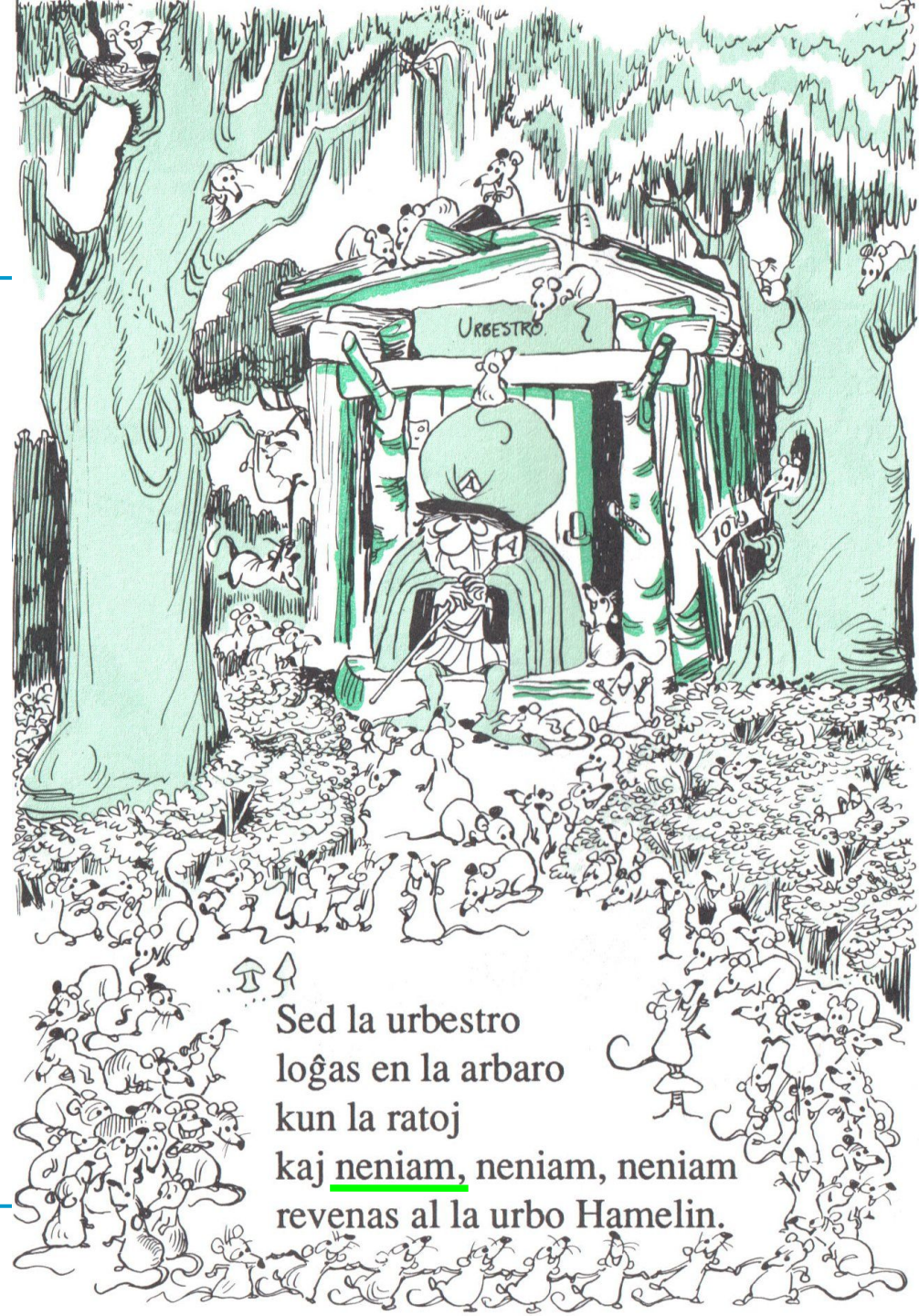
Iun tagon ŝalmisto
vizitas la urbon.

Ĉ-i-u : algemeen + selectie
=> elke



Estas cent viroj
en la urbo.
Ĉiu viro
pagas unu speson.

Nen-i-am :
ontkennend
+ tijd
=> nooit



Sed la urbestro
loĝas en la arbaro
kun la ratoj
kaj neniam, neniam, neniam
revenas al la urbo Hamelin.

15 leren (5 + 9 + -i-)
45 kennen (5 x 9)



vragend
aanwijzend
algemeen
onbepaald
ontkennend

k-
t-
ĉ-
-
nen-

-i-

-u persoon /
 selectie
-o ding (zelfst.)
-a soort (bijv.)
-es bezit
-el manier
-e plaats
-am tijd
-om hoeveelheid
-al reden

Voor- en achtervoegsels



- Verandert de betekenis
- Kan toegepast worden op heel veel woorden
 - => weinig woorden leren
veel woorden maken
 - => minder stammen nodig

-ist : beroep of hobby



ŝalmisto

Mal- : tegengestelde



La viroj estas tre malgajaj.

-estr : **hoofd, chef**



Kaj la urbestro diras,
“Mi ne povas.”



-ul : persoon met de eigenschap



“Vi ne estas honestulo,”
diras la ŝalmisto.



Re- : opnieuw, terug



La ŝalmisto revenas
al la urbo
por viziti la urbestron.



-ar : verzameling



En tiu momento
la ŝalmisto revenas
el la arbaro.

-an : inwoner, lid of aanhanger



“La urbanoj de Hamelin
estos tre malgajaj.”

Besluit



- Maar 16 grammatica-regels zonder uitzonderingen
 - Minder stammen
- => relatief gemakkelijk
- Helpt om andere talen te leren

Info



- ☆ lernu.net
- ☆ duolingo.com
- ☆ konoj.org



- ☆ vortaroj.org



- ☆ esperanto.net
- ☆ esperanto.be
- ☆ retbutiko.net